

**Stowarzyszenia „Chojnak”
w Zawadzie Pilickiej
Zawada Pilicka 129 O
42-446 Irządze**

Zawada Pilicka, 05.03.2026 rok

URZĄD GMINY w Irzadzach
SEKRETARIAT

wpl. 2026-03-05

Pani

L.dz. podpis *Elo*

**Przewodnicząca Rady
Gminy Irządze**

STANOWISKO PRAWNE

Działając w imieniu Stowarzyszenia „Chojnak” w Zawadzie Pilickiej oraz Mieszkańców Zawady Pilickiej w sprawie planowanych inwestycji w gminie Irządze na działkach nr 1252/1, 1253, 1254/3, 1256 – strefa 105SR objęta POG Irządze składamy:

I. WNIOSEK

Działając na podstawie:

- art. 74 Konstytucji RP (prawo do ochrony środowiska),
- art. 31 i 44 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (tzw. ustawa OOS),
- art. 101 ustawy o samorządzie gminnym,
- art. 8, 77 §1 oraz 80 Kodeksu postępowania administracyjnego,
- art. 6 ust. 2 pkt 1 oraz art. 72 ustawy Prawo ochrony środowiska,
- art. 135–140 ustawy Prawo wodne,

wnosimy o:

1. Wprowadzenie do Planu Ogólnego Gminy Irządze jednoznacznego zakazu lokalizacji instalacji przemysłowych (biogazowni, kompostowni, spalarni odpadów, wielkopowierzchniowych elektrowni fotowoltaicznych) w strefie 105SR.
2. Negatywne opiniowanie i odmowę wydania decyzji środowiskowej dla inwestycji:
 - biogazowni rolniczej do 5 MW,
 - farmy fotowoltaicznej do 50 MW, zlokalizowanych na wskazanych działkach.
3. Uwzględnienie konieczności ustanowienia form ochrony przyrody i krajobrazu oraz stref ochrony ujęć wód.

II. NARUSZENIE ZASAD PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Naruszenie zasady przezroczności (art. 6 ust. 2 POŚ)

Zgodnie z zasadą przezroczności, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo negatywnego oddziaływania na środowisko – przy braku całkowitej pewności naukowej – organ powinien zastosować środki zapobiegawcze.

W niniejszej sprawie istnieje wysokie prawdopodobieństwo:

- emisji substancji odorowych,
- skażenia wód podziemnych (GZWP 408 i 326),
- przerwania korytarzy ekologicznych,
- oddziaływania skumulowanego (transport, hałas, emisje).

Brak jednoznacznych gwarancji eliminujących te ryzyka obliguje organ do odmowy zgody na inwestycję.

2. Naruszenie zasady zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji RP)

Planowane przedsięwzięcia:

- są sprzeczne z kierunkiem rozwoju turystyczno-przyrodniczego gminy,
- naruszają integralność środowiska i krajobrazu dolin rzecznych,
- pogarszają warunki zamieszkania.

Rozwój energetyki OZE nie może odbywać się kosztem trwałej degradacji obszarów cennych przyrodniczo.

III. ZAGROŻENIE DLA GŁÓWNYCH ZBIORNIKÓW WÓD PODZIEMNYCH

Teren inwestycji znajduje się w obrębie:

- GZWP nr 408 „Niecka Miechowska”
- GZWP nr 326 „Zbiornik Częstochowa”

Zgodnie z art. 135 i nast. ustawy Prawo wodne:

ochrona zbiorników wód podziemnych ma charakter priorytetowy, a działania mogące pogorszyć stan wód wymagają szczególnej ostrożności.

Brak ustanowionych stref ochronnych ujęć wód nie oznacza braku obowiązku ich ochrony. Wręcz przeciwnie – obliguje organ do zwiększonej ostrożności.

W przypadku skażenia:

- odpowiedzialność odszkodowawcza może obciążać gminę (art. 417 KC),
- decyzja środowiskowa może zostać uchylona przez WSA jako wydana z naruszeniem prawa materialnego.

IV. OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO I KORYTARZE EKOLOGICZNE

Prognoza oddziaływania na środowisko POG Irządze i Strategia Rozwoju Gminy na lata 2025-2035 wprost wskazują, że należy ograniczać lokalizację instalacji fotowoltaicznych w dolinach rzek Białki Zdowskiej i Krztyń.

Zignorowanie tej rekomendacji stanowiłoby:

- naruszenie art. 77 §1 KPA (niewyjaśnienie całokształtu sprawy),
- naruszenie art. 80 KPA (dowolna ocena materiału dowodowego),
- wadę istotną postępowania planistycznego.

V. ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 7 ustawy OOŚ raport powinien uwzględniać oddziaływania skumulowane.

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z potencjalną kumulacją:

- biogazownia,
- elektrownia słoneczna, farma fotowoltaiczna,
- transport ciężarowy,
- możliwe przyszłe instalacje odpadowe.

Brak rzetelnej analizy skumulowanego oddziaływania stanowi podstawę do uchylenia decyzji środowiskowej przez SKO lub WSA.

VI. ZAGROŻENIE DLA ZDROWIA LUDZI

Art. 68 Konstytucji RP gwarantuje prawo do ochrony zdrowia.

Oddziaływanie odorowe, hałasowe i komunikacyjne może zostać uznane za:

- naruszenie dóbr osobistych mieszkańców (art. 23 i 24 KC),
- immisję ponadprzeciętną (art. 144 KC),
- podstawę roszczeń cywilnych wobec inwestora.

Gmina, dopuszczając lokalizację inwestycji w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, naraża się na spory sądowe.

VII. RYZYKO WADY PLANU OGÓLNEGO

Jeżeli Plan Ogólny dopuści instalacje przemysłowe:

- w obszarze dolin rzecznych,
- w strefie potencjalnej ochrony przyrody,
- nad GZWP,

może zostać zaskarżony do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na podstawie art. 101 ustawy o samorządzie gminnym.

W przypadku stwierdzenia naruszenia zasad sporządzania aktu planistycznego sąd może stwierdzić jego nieważność w części.

VIII. WNIOSEK KOŃCOWY

W związku z powyższym wnosimy o:

1. Wprowadzenie do Planu Ogólnego jednoznacznego zakazu lokalizacji instalacji przemysłowych w strefie 105SR.
2. Odmowę wydania decyzji środowiskowej dla planowanych przedsięwzięć.
3. Ustanowienie strefy ochrony przyrody „Doliny Krztyni i Białki Zdowskiej”.
4. Poszerzenie strefy Krajobrazów Priorytetowych „IRZĄDZE” KOD 24-342.13-016, ID 1081, w części południowej gminy Irządze, do drogi krajowej szybkiego ruchu nr 78.
5. Ustanowienie stref ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wód.

Zaniechanie powyższych działań może skutkować:

- zaskarżeniem decyzji do SKO,
- skargą do WSA,
- wnioskiem o stwierdzenie nieważności aktu planistycznego,
- roszczeniami cywilnymi.

Z wyrazami szacunku

Jerzy Stysiał – Prezes

Danuta Imach - Wiceprezes

w imieniu Stowarzyszenia „Chojnak”
oraz Mieszkańców Zawady Pilickiej